

NI ELITS NI POBRES

Classes mitjanes i canvi social en perspectiva històrica

NI ÉLITES NI POBRES

Clases medias y cambio social en perspectiva histórica

NEITHER ELITE NOR POOR:

Middle classes and social change in historical perspective

Santiago Rusiñol (Barcelona, 1861 - Aranjuez, 1931) *El pati blau* Sitges, 1892 Oli sobre tela, 112 x 79 cm N.R. 200.523 Museu de Montserrat. Donació J. Sala Ardiz, 1980

Organitza:

Universitat de Girona
Institut de Recerca Històrica
Centre de Recerca d'Història Rural

Patrocina:

International Scientific Coordination
Network (GDRI) AAA "Agriculture,
Approvisionnement, Alimentation"

NI ELITS NI POBRES Classes mitjanes i canvi social en perspectiva històrica

Els grups socials intermedis són crucials per entendre el canvi social en els darrers decennis. D'una banda, els anomenats països emergents difícilment podrien ser qualificats com a tals si no hi haguessin emergit nous grups socials que poden ser considerats classes mitjanes. De l'altra, en els països occidentals desenvolupats la crisi actual ha comportat l'empobriment relatiu de segments importants d'aquestes classes, fins al punt que aquest tema ha passat a ocupar un lloc rellevant en el discurs polític en alguns països. Hi ha un fort contrast, no obstant això, entre la importància atorgada als grups intermedis en els debats actuals i l'escassa atenció que ha merescut la seva emergència i declivi en la recerca històrica. De fet, aquest seminari té com a punt de partida una certa insatisfacció amb la manera com s'ha abordat el tema de les classes mitjanes en la recerca històrica, que o bé les ha ignorat o bé les ha tractat de manera massa restrictiva o subjecta a apriorismes. Per superar aquests obstacles proposem una definició àmplia de classes mitjanes que, com reflecteix el títol del seminari, englobi tots aquells grups que no puguin ser considerats elits ni pobres, dues categories que, en canvi, han estat objecte de nombrosos estudis. Abordar el tema de les classes mitjanes en perspectiva històrica requereix un mètode d'anàlisi que explori i contextualitzi les dinàmiques socials que portaren a la formació, transformació o desaparició d'aquests grups.

NI ÉLITES NI POBRES Clases medias y cambio social en perspectiva histórica

Los grupos sociales intermedios son cruciales para entender el cambio social en las últimas décadas. Por una parte, los llamados países emergentes difícilmente podrían ser calificados como tales si en ellos no hubieran emergido nuevos grupos sociales que puedan ser considerados clases medias. Por la otra, en los países occidentales desarrollados la crisis actual ha comportado el empobrecimiento relativo de segmentos importantes de estas clases, hasta el punto de que este tema ha pasado a ocupar un puesto relevante en el discurso político en algunos países. No obstante, existe un fuerte contraste entre la importancia otorgada a los grupos intermedios en los debates actuales y la escasa atención que ha merecido su emergencia y declive en la investigación histórica. De hecho, este seminario tiene como punto de partida una cierta insatisfacción con la forma como se ha abordado el tema de las clases medias en la investigación histórica, que o bien las ha ignorado o bien las ha tratado de forma demasiado restrictiva o sujeta a apriorismos. Para superar estos obstáculos proponemos una definición amplia de clases medias que, como refleja el título del seminario, englobe a todos aquellos grupos que no puedan ser considerados élites ni pobres, dos categorías que han sido objeto de numerosos estudios. Abordar el tema de las clases medias en perspectiva histórica requiere un método de análisis que explore y contextualice aquellas dinámicas sociales que llevaron a la formación, transformación o desaparición de estos grupos.

NEITHER ELITE NOR POOR: Middle classes and social change in historical perspective

Intermediate social groups are crucial to understanding social change in the recent past. Firstly, the so-called emerging countries could hardly be classified as such if social groups that could be considered middle class had not emerged within them. By contrast, in Western countries, the current crisis has seen the relative impoverishment of part of the middle classes, to the extent that the notion of 'the squeezed middle' is now part of political discourse in some countries. There is a stark contrast, however, between the importance currently attached to the middle classes and the scant attention paid to the emergence or decline of these intermediate groups in historical research. In fact, our interest in this Seminar stems from dissatisfaction with the way that historical research has usually dealt with the middle classes: either by ignoring them altogether or with too restrictive a view that subjects them to a priori assumptions. To overcome these obstacles, we propose a broad definition of the middle classes which, as the title of the Seminar reflects, would encompass all those people who cannot be conceptualized as forming part of the elite or the poor, two categories which have been the subject of numerous historical studies. The study of the middle classes in historical perspective requires a method of analysis that explores and contextualizes the social dynamics that have led to the formation, transformation or disappearance of these groups.

Dilluns, 2 de juliol

Mattí

Moderadora: Rosa Lluch (UB)

11.00 h. Xavier Soldevila (col·laborador del CRHR): "Dots, herències i 'classes mitjanes' a les viles catalanes trecentistes" / "Dowries, bequests, and the "middle classes" in fourteenth century Catalan towns"

11.45 h. Vicent Royo (URV): "No solo de pan vive el hombre. La dedicación ganadera del sector medio del campesinado en Vilafranca del Cid (1307-1412)" / "Man does not live on bread alone. Middling peasants and livestock farming in Vilafranca del Cid [1307-1412]"

Tarda

Moderadora: Julie Marfany (Universitat de Durham)

16.00 h. Wouter Ronsijn (Universitat Bocconi/Ghent): The resilience of the middle class: the Land of Waes in Flanders, 16th to 19th centuries.

16.45 h. Rosa Congost, Pere Gifre i Rosa Lluch (UdG-CRHR, UB): "De remences a hisendats, passant per les classes mitjanes: l'evolució d'un grup social des d'una perspectiva de llarga durada" / "From serfs to landowners, passing through the middle classes: the evolution of a social group from a long-term perspective"

17.30 h. Pausa

18.00 h. Biel Jover, Antònia Morey i José Vilallonga (UdG-CRHR, UIB): "El naufragio de la ganancia: especialización oleícola y distribución de la renta en Mallorca, 1650-1720" / "The sinking of profit: olive oil specialization and income distribution in Mallorca, 1650-1720"

18.45 h. Gerard Béaur (CNRS/EHESS): "Social change in 18th century France. The marriage contracts in the countryside close to the city of Chartres, 1731-1790"

Dimarts, 3 de juliol

Matí

Moderador: Llorenç Ferrer (UB)

9.00 h. Antònia Morey (UIB): "Explorant les pautes d'inversió de dos grups intermedis d'adscripció pagesa. Els arrendataris i hortolans de la ciutat de Palma (1750-1836)" / "Exploring the investment patterns of two intermediate groups of peasant farmers. Tenants and market gardeners in the city of Palma [1750-1836]"

9.45 h. Antonio López Estudillo (UdG-CRHR): "¿Rabassaires de classe media? Conflicto, organització y poder local de les classes rurals subalternas en la Catalunya de mediados del segle XIX" / "Middle-class rabassaires? Conflict, organization and local power of the subordinate rural classes in the mid-nineteenth century Catalonia"

10.30 h. Pausa

11.00 h. Rosa Congost, Rosa Ros i Enric Saguer (UdG-CRHR): "Identificant els grups socials intermedis a finals de l'antic règim: la regió de Girona a finals de segle XVIII" / "Identifying intermediate social groups at the end of the Ancien Régime: the region of Girona at the end of the eighteenth century"

11.45 h. Rosa Ros (UdG): "La formació d'un nou ofici: els tapers (1750-1850)" / "The formation of a new trade: the cork stopper makers [1750-1850]"

Tarda

Moderador: Gerard Béaur (CNRS/EHESS)

16.00 h. Lídia Torra (ESCI-UPF): "Negoci i canvi socioeconòmic en el sector artesanal de Barcelona (segona meitat del s. XVIII)" / "Business and socioeconomic change in the crafts of Barcelona (second half of the eighteenth century)"

16.45 h. Llorenç Ferrer (UB): "Més enllà de la proletarització. Companyies, fabricants, mestres i fadrins. L'evolució social en el gremi de velers de Manresa (segles XVIII-XIX)" / "Beyond proletarianization. Companies, manufacturers, masters and journeymen. Social evolution in the Guild of velers of Manresa [eighteenth and nineteenth centuries]"

17.30 h. Premi Mestall

18.00 h. Peter Heyrman (KADOC-KU Lovaina): "Middle class policies in Belgium, 1945-1975. Securing a place for small and medium-sized enterprises in the postwar welfare state"

Dimecres, 4 de juliol

Moderador: Gabriel Jover (UdG-CRHR)

9.00 h. Stephen Jacobson (UPF): "Lawyers on the Spanish Atlantic on the Eve of Revolution, 1759-1808"

9.45 h. Ricardo González Leandri (CSIC): "El papel de la prensa en la construcción de un campo médico profesional. Argentina (1850-1910)" / "The role of the press in the construction of a professional medical field. Argentina [1850-1910]"

10.30 h. Pausa

11.00 h. Núria Sala i Vila (UdG-CRHR): "¿Un campo tropical? Saberes profesionales y colonización en el Perú (1940-1948)" / "A tropical field? Professional knowledge and colonization in Peru [1940-1948]"

11.45 h. Joaquim M. Puigvert i Solà (UdG-CRHR). "Los arquitectos diocesanos en el mundo rural; reclutamiento social y prácticas profesionales. España, 1876-1950" / "The diocesan architects in the rural world: social recruitment and professional practices. Spain, 1876-1950"

Organitzadors:

Centre de Recerca d'Història Rural de la Universitat de Girona

International Scientific Coordination Network (GDRI) AAA "Agriculture, Approvisionnement, Alimentation"

Finançat pel Ministeri d'Economia i Competitivitat / funded by the Spanish Ministry of Economy and Competitiveness HAR2014-54891-P, «Neither elite nor poor. Middle classes and social change in countryside in historical perspective»

Lloc de realització / Lugar de realización / Place: Facultat de Lletres de la UdG. Aula A2. (Pl. Ferrater Mora, 1, Girona)

Més informació / Más información / More information: Secretaria del Centre de Recerca d'Història Rural (Institut de Recerca Històrica). Facultat de Lletres. Pl. Ferrater Mora, 1 - 17071 Girona. Tel (+34) 972 418 945 a/e: dir.irh@udg.edu

BUTLLETA D'INSCRIPCIÓ/ BOLETO DE INSCRIPCIÓN/ REGISTRATION

Nom/Nombre/Name: _____

Adreça/Dirección/Address: _____

Població/Población/Town: _____

CP: _____

País/Country: _____

Tel. / Phone: _____ @ _____

Feu-nos arribar aquesta butlleta a: / Envía este boleto a: / Give us this form to: UdG, Centre de Recerca d'Història Rural (IRH). Plaça Ferrater Mora, 1, 17001 Girona (fax +34 972 418 230)